

Setlementtinuorten Liitto ry

KANSANTANSSIRYHMIEN LUOKITTELUSÄÄNNÖT (tark. 10/2008)

A. Luokittelu

Kansantanssiryhmien luokitteluun voi jokainen setlementti tai nuorisoyhdistys lähettää rajoittamattoman määrän ryhmiä, jotka tuomaristo esityksen tason ja yleisten arvosteluperusteiden sekä sille laadittujen ohjeiden mukaisesti sijoittaa kulta-, hopea- tai pronssiluokkaan. Luokitteluun voi osallistua arvioitaviksi myös muita kuin setlementtien ryhmiä. Tuomaristolla on oikeus jättää ryhmän esitys luokittelematta, jos siihen ilmenee perusteltuja syitä. Luokitteluun voivat osallistua ainoastaan ne ryhmät, jotka täyttävät säännöissä määritellyt vaatimukset.

B. Tuomaristo

Kansantanssipäivien arvioinnin ja luokittelun tekee 2-3 kaksijäsenistä tuomaristoa (arviointiryhmää) sihteereineen. Tuomariston jäsenet ovat kansantanssin ja -musiikin asiantuntijoita, jotka Setlementtinuorten liiton kansantanssitoimikunta tehtävään kutsuu. Ohjaajat, joiden omat ryhmät osallistuvat luokitteluun, eivät voi toimia tuomariston jäseninä.

C. Luokittelun sarjat:

- * muksut ja isoset (alle kouluikäinen lapsi + vanhempi, isovanhempi, isovelji tms. aikuinen)
- * alle 7 vuotta
- * alle 10 vuotta
- * alle 13 vuotta
- * alle 16 vuotta
- * tytöt 16-29 vuotta
- * sekaryhmä nuoret 16-29 vuotta
- * naiset
- * aikuiset sekaryhmät
- * seniorisarja, keski-ikä 50 vuotta
- * veteraanisarja, yli 60 vuotta
- * koreografia
- * erityisryhmät

Ryhmän ikä lasketaan siten, että ryhmän jäsenten keski-ikä (jäsenten yhteenlaskettu ikä jaettuna ryhmän jäsenten lukumäärällä) on alle sarjassa mainitun iän. Luokitteluun ilmoittautuessa tulee mainita kunkin kansantanssijan nimi ja syntymäaika. Ohjaaja voi ilmoittautumisen yhteydessä harkita ilmoittaako ryhmän aikuisten vai seniorisarjaan.

D. Luokitteluohjelma

Kullakin perinteiseen sarjaan osallistuvalla ryhmällä tulee olla suomalaisista, suomenruotsalaisista tai itäkarjalaisista tansseista koostuva kansantanssiohjelma. Mikäli ohjelman rakentamisessa on käytetty muita kuin määrittelyssä mainittuja lähteitä, on ne mainittava. Ohjelman maksimikesto on 5 minuuttia.

Poikkeuksena on aikuiset sekaryhmät-sarja, jossa ryhmät esittävät kaksi eri tyylistä ohjelmaa, joista kummankin kesto on **maksimissaan** 7 minuuttia. Koreografia-sarjassa on esityksen kesto aika maksimissaan niinkään 7 min.

Alle 16-vuotiaiden ryhmillä tulee ohjelmaan sisältyä Setlementtinuorten liitto ry:n kansantanssitoimikunnan valitsema pakollinen askelikko. Alle 10-vuotiaiden ryhmien ohjelmassa tulee olla Setlementtinuorten liitto ry:n kansantanssitoimikunnan valitsema pakollinen tanssi. Ryhmä voi valita pakollisen tanssin kunakin vuonna kansantanssitoimikunnan antamasta kahdesta vaihtoehdosta. Alle 7-vuotiaiden ryhmien ohjelman tulee sisältää perinneleikkiä. Muksujen ja isosten, aikuisten, seniorien ja veteraanien sekä erityisryhmien sarjoilla ei ole pakollista tanssia tai askelikkoa.

Esityksen kesto-aika on ilmoittautumisen yhteydessä mainittava. Ryhmä ei saa esittää kahtena vuotena peräkkäin samaa ohjelmaa.

E. Arviointi

Sekä perinteisten että koreografioitujen esitysten arvioinnissa kiinnitetään erityistä huomiota tanssilliseen esittämiseen, askelien ja tanssien kuvioiden tekniseen osaamiseen ja esityksen tyyli- ja puhtaaseen tanssiin, jossa huomioidaan puvut, musiikki ja ilmaisu sekä ohjelman sopivuus ryhmälle. Tuomaristolle on näiden sääntöjen lisäksi olemassa erilliset ohjeet.

F. Palaute

Tuomaristo antaa jokaisesta esityksestä ryhmälle kirjallisen palautteen. Suullinen palaute annetaan päivien aikana mahdollisuuksien mukaan.

G. Vastalauseet

Jokaisella ryhmän johtajalla on oikeus tehdä vastalause toisista ryhmistä, jos siihen ilmenee perusteltuja syitä. Vastalause on jätettävä joko suullisena tai kirjallisena tuomaristolle viimeistään puolen tunnin kuluttua esitysten päättymisen jälkeen. Jokaiseen jätettyyn vastalauseeseen on tuomariston annettava vastaus.

MÄÄRITELMIÄ

Kansantanssi

Kansantanssilla tarkoitetaan tanssia, jota tavallinen kansa (vastakohtana säätyläisille ja tanssiryhmille) on tanssinut tai tanssii ja joka on kansanomaistunut eli saanut ko. kansan tanssiperinteelle tyypillisiä piirteitä.

Perinteinen kansantanssi

Perinteisellä kansantanssilla tarkoitetaan suomalaista tai suomenruotsalaista tai itäkarjalaista kansantanssia, joka on:

* julkaistu jossakin kansantanssi- tai -leikkikokoelmassa esim. Tanhuvakka, Itä-Karjalaisia kansantansseja, Karjalaisen kansantanssin lähteillä, Jagujalga -06, Ilokerä, Lystiä leikkiä, Suomalaisia purpureita, Finland Svenska Folkdansring´enin Instruktionshäfte 4, 70 Finlandsvenska folkdanser painettu -84 ja Brage: 45 folkdanser, painos -81.

* julkaisematon käsikirjoitus tallennettuna esim. Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran arkistossa, Urheilu- tai maakuntamuseossa

* julkaisematon yhä elävä kansantanssi, esim. pohjalaiset purpuri- ja kruunuhäätanssit sekä vanhat piirileikit, joiden tekijää ei tunneta.

Muokkaaminen

Kansantanssin muistiinmerkittyä ohjetta muokataan esim. niin, että sen pitkiä, samankaltaisia ja usein toistuvia vuoroja karsitaan esitystilannetta varten tai muistiinmerkittyä kuviota muutetaan toiseksi. Esitysten elävöittämiseksi voidaan käyttää myös musiikillisia ja näyttämöllisiä keinoja. Muokkaamisen jälkeenkin kyseinen kansantanssi on tunnistettava sen tyypillisistä elementeistään.

Kansantanssikoreografia / kansantanssisommitelma

Kansantanssin tapaiseksi laadittu tanssi, joka ei kuitenkaan ole tietyn kansantanssin muunnos tai toisinto. Se voi pitää sisällään perinteisen kansantanssin elementtejä. Koreografiassa tiedetään aina tekijä. Koreografiassa voi olla myös osia ulkomaalaisista tansseista. Esityksen maksimikesto-aika on 7 minuuttia.